

Innst. 285 L

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 103 L (2014–2015)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i ekteskapsloven mv. (myndighet til å behandle ugyldige ekteskap)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet foreslår i denne proposisjonen lovendringer som skal legge til rette for en bedre behandling av saker der inngåtte ekteskap ikke er gyldige etter norsk rett. Endringene gjelder lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap (ekteskapsloven) og lov 30. juni 1955 nr. 20 om når norsk tenestemakt kan halda brudvigjing i utlandet og utenlandsk tenestemakt i Noreg (brudvigjingslova). Det foreslås også en mindre endring i lov 2. juni 1978 nr. 38 om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og separasjoner (anerkjennelsesloven).

Det foreslås at alle saker om etterfølgende godkjenning av ugyldige ekteskap skal behandles av ett eller flere fylkesmannsembeter. At samme enhet behandler alle sakene vil gi en mer enhetlig og effektiv behandling av disse sakene.

1.2 Myndighet til å godkjenne ugyldige ekteskap

1.2.1 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet foreslo departementet at myndigheten til godkjenning av ugyldige ekteskap etter ekteskapsloven §§ 16 og 18 a og brudvigjingslova § 11 skulle legges til ett eller flere fylkesmannsembeter, med klageadgang til Bufdir. Departementet foreslo også at det bør framgå direkte av lov hvem som

behandler saker etter bestemmelsene. I høringsnotatet er det forutsatt at klageadgangen blir delegert til Bufdir, men dette blir ikke foreslått regulert i lov.

1.2.2 Departementets vurdering

Ingen av høringsinstansene har innvendinger mot forslaget, og forslaget har støtte hos fylkesmennene og andre relevante instanser. Departementet anbefaler derfor at forslaget følges opp. Departementet ser også at det er en fordel at det reelle myndighetsforholdet framgår av anerkjennelsesloven og foreslår at loven endres. Dette medfører ikke overføring av myndighet siden Fylkesmannen allerede behandler disse sakene. Departementet vil komme tilbake til spørsmålet om myndigheten bør legges til ett eller flere fylkesmannsembeter.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Arild Grande, Øystein Langholm Hansen, Sonja Mandt og Rig-mor Aasrud, fra Høyre, lederen Svein Harberg, Kårstein Eidem Løvaas og Mette Tønder, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Ib Thomsen, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Jørgen Bekkevold, viser til Prop. 103 L (2014–2015) med forslag til endringer blant annet i ekteskapsloven om myndighet til å behandle ugyldige ekteskap. Forslaget omfatter godkjenning av ekteskap som er ugyldige etter ekteskapsloven §§ 16 og 18 a, og brudvigjingslova § 11, og går ut på at vedtaksmyndigheten i samtlige saker tillegges ett eller flere fylkesmannsembeter. Klageadgangen forutsettes delegert til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). I dag ligger vedtaksmyndigheten i saker etter

ekteskapsloven §§ 16 og 18 til Bufdir, med klage til departementet, mens vedtaksmyndigheten i saker etter brudvigjingslova § 11 tilligger Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, med klage til Kongen i statsråd.

Komiteen merker seg formålet med forslagene til lovendring, som er en mer enhetlig og effektiv behandling av sakene ved at samme enhet behandler alle sakene, og ser behovet for effektivisering, verdien av enhetlig behandling og det naturlige i at alt er samlet på ett sted.

Komiteen registrerer at ingen av høringsinstansene har innvendinger mot forslaget, og at forslaget har støtte hos fylkesmennene og andre relevante instanser.

3. Komiteens tilråding

Komiteen viser til sine merknader og til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i ekteskapsloven mv.
(myndighet til å behandle ugyldige ekteskap)

I

I lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap gjøres følgende endringer:

§ 3 andre ledd første punktum skal lyde:

For adoptivbarn gjelder forbudet overfor både den opprinnelige slekt og adoptivforeldrene og deres slekt.

§ 7 bokstav b skal lyde:

b. Er noen av brudefolkene under 18 år, skal det godtgjøres at det er gitt samtykke og tillatelse til ekteskapet etter § 1 a.

§ 16 andre ledd første punktum skal lyde:

Fylkesmannen kan likevel etter begjæring fra en av partene godkjenne ekteskapet som gyldig når særlige grunner foreligger.

§ 18 a andre ledd andre punktum skal lyde:

Fylkesmannen kan likevel etter begjæring fra begge parter anerkjenne ekteskapet dersom sterke grunner taler for det.

II

I lov 30. juni 1955 nr. 20 om når norsk tenestemakt kan halda brudvigjing i utlandet og utenlandsk tenestemakt i Noreg skal § 11 tredje ledd første punktum lyde:

I serhøve kan *Fylkesmannen* godtaka at ei vigjing som er haldi av norsk tenestemakt eller av utanlandsk tenestemakt i Noreg, skal gjelda, endå om ho vantar bindande kraft etter reglane i fyrste leden.

III

I lov 2. juni 1978 nr. 38 om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og separasjoner skal § 4 første ledd første punktum lyde:

Fylkesmannen kan avgjøre om en utenlandsk skilsmisse eller separasjon gjelder her i riket.

IV

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 26. mai 2015

Svein Harberg

leder

Morten Stordalen

ordfører